

ҲАЁТБАХШ ИСЛОҲОТЛАР

сирдарёлик юртдошлиаримиз кайфиятига
ҳам ижобий таъсир кўрсатмоқда

Бугунги кунда аҳолининг турмуш даражасини яхшилаш ҳамда улар учун қулай шароитлар яратиш мақсадида Давлат дастурлари асосида Сирдарё вилоятида ҳам кўплаб самарали ишлар амалга оширилмоқда. Бу ҳаётбахш ислоҳотлар натижасида нафақат шаҳару қишлоқлар қиёфаси ўзгарди, балки аҳолининг турмуш даржаси ҳам юксалганини таъкидлаш ўринилди.

Зеро, "Инсон қадри учун", деган ғоянинг ҳаётдаги амалий ифодаси сифатида вилоят миқёсида олиб борилаётган ишлар сирдарёлик юртдошлиаримиз кайфиятига ҳам ижобий таъсир кўрсатиб, уларда яхши яшашга иштиёқ, уйғотиб, ишлаш ва ривожланиш учун шикоат бағишилаётгани рост.

Сайхунободда янги мини корхона иш бошлади

Сайхунобод тумани 3-сектор раҳбари Ж. Шеркулов ҳамда ёқим ёрдамчиси Б. Шомуродов Турон маҳалласида яшовчи фуқаро Ҳумоюн Ҳайдаровнинг қобилиятидан келиб чиқиб, унга "Хумотекстил-111" МЧЖ ташкил этишида амалий ёрдам кўрсатишиди.

Ёқим ёрдамчисининг ижобий тавсияномасига асосан, тумандаги пакта етишилтикли кластери билан боғланган ҳолда олинган ил-калава хомашедан мато ишлаб чиқариш йўлга кўйиди. Хитой давлатидан жами 4 дона киймати 680 млн сўм бўлган дастоҳ олиб келиб ўрнатилди. Ҳозирги кунда тадбиркор 5 нафар ишциси фуқарони доммий иш билан таъминлашга муваффак бўлган.

Ийлек якунига қадар Сайхунобод туманида бундай кичик ишлаб чиқариш мини корхоналари сони 2000 тага етказилиши режалаштирилган.

Мажбурий бадал тўловлари нималарга сарфланмоқда?

Бугунги кунда Сирдарё вилоятида 1 805 та кўп қаватли уй мавжуд бўлиб, уларга 31 та бошқарув сервис компанияси ва 1 та хусусий уй-жой мулқдорлари ширкати хизмат кўрсатиб келмоқда.

Сирдарё вилояти Қурилиш ва уй-жой коммунал хўжалиги бошқармаси назорати остида Бошқарув сервис компаниялари томонидан 2024 йилнинг 6 ойи мобайнида аҳолидан иғтилаглар мажбурий бадал тўловлари хисобидан 52 та кўп қаватли уйнинг том кисмida жорий таъмирилаш ишлари баха-рилган. 166 та кириш йўллаклари таъмирдан чиқарилиб, темир эшиклиар унтилатиган. Ўйларнинг электр тақсимилари шитлари, ертўя кисмидаги оқова сув мухандислик тармоқлари, 31 та кўп қаватли уйнинг фасад кисми таъмирланниб, 205 та энергия тежаккор сенсор лампаларни ўрнатиш ишлари амалга оширилди. Қолаверса, 4 та кўп қаватли уйнинг піядалар йўлаклари бетон билан қопланди.

Шунингдек, Давлат дастурiga асосан, бюджет маблағлари хисобидан 24 та кўп қаватли уйнинг том кисмидан мукаммал таъмилаш ишлари амалга оширилиши режалаштирилган.

Ноқонуний қурилмалар бартараф этилди

Янгиер шаҳар "Шукрон" МФЙ Самарқанд қўчасидаги 4-сонли кўп қаватли уйнинг умумий фойдаланишда бўлган жойлари фуқаролар томонидан рұхасатсиз әгаллаб олиш хотилиари аниқланди.

Хусусан, фуқаролар кўп қаватли уйнинг кириш йўлагидаги умумий фойдаланиш кисмини ўз этиёжлари учун омборхона сифатидаги фойдаланишган. Вилоят Қурилиш ва уй-жой коммунал хўжалиги соҳасида худудий назорат килиш инспекциясининг масъул ходимлари томонидан хотол юзасидан 4 нафар фуқарога нисбатан тегислиши тартибда мажбурий кўрсатмалар берилди.

Шунингдек, Янгиер шаҳари А. Жомий номидаги МФЙ А. Жомий кўчасидаги жойлашган 3-“А”сонли кўп қаватли ўй ертўласидан фойдаланиш кўпол равишда бузгандиги сабабли 2 нафар фуқарога нисбатан "Маймурий жавобгарлик тўғрисида" ги кодексининг 159-модасига асосан 6,8 млн сўм мидорида жарима кўлланниди.

Бундан ташкири, Янгиер шаҳар қурилиш ва уй-жой коммунал хўжалиги бўйини, Сирдарё вилояти Шаҳарсозлик соҳасида профилактика бўйимда ва Янгиер шаҳар ФББ ходимлари томонидан шаҳар худудида жойлашган "Янгиер Флору Традинг" МЧЖда олиб борилаётган қурилиш-монтаж ишлари юзасидан назорат тадбирлари ўтказилди. Дастан, обектининг қурилиши учун белгиланган лойиҳа хужжатларида бинонинг ёнгин хавфисизлиги хама сейсими мустахкамлигини таъминлаш бўйича бандлари ўтказилди, шу аносидаги ишлар олиб борилиши таъкидланди. Шунингдек, уста курувчиларга техника ва ёнгин хавфисизлиги коидаларига риоя қилган ҳолда ишлашлари бўйича ўтиришни аниқланди.

Дастурлар ижроси таъминланяпти

Аҳолининг турмуш даражасини яхшилаш ҳамда қулай шароитлар яратиш мақсадида Сирдарё туманининг Навоийномидги маҳалла "Обод хонадон, обод кўча, обод маҳалла" мезонларини жорий қилиш, худудини инфраструктурилмасини яхшилаш борасидан кенг кўламдаги амалий ишлар олиб борилмоқда.

Хусусан, Дастур доирасида "Худудий электр тармоқлари" АЖ Сирдарё худудий филиали томонидан маҳалладаги эски ёғоч устунар янги-сига алмаштирилиб, замонавий СИП ҳаво тармоқлари тортиняпти. Махаллaga 155 дона темир-бетон устун, 1 дона янги трансформатор пункти ўрнатилиши ҳамда 3 километр СИП тармоқлари тортиди. Ушбу ишлар якунидан маҳалладаги 120 дан ортиқ аҳоли хонадонининг электр энергияси сифати яхшиланади.

Шунингдек, давлат дастурлари доирасида Сирдарё туманинг Камолот маҳалласида ҳам электр таъминотини яхшилаш бўйича белгиланган реже.

Дастурлар яратиш мақсадида таъмирилаш ишлар олиб борилмоқда.

Дастурлар яратиш мақсадида таъмирилаш ишлар

Жаҳонгир ЖЎРАЕВ, "Регистон" ансамбли гид-экскурсоводи, Ипак ўйли Халқаро туризм университети магистранти.

Хожа Дониёр мақбараси Самарқанддаги меморий ёдгорликлардан бири бўлиб, XX аср бошларида Афросиёб кўргонининг кунчичар томонидан Сиёб ариги ёқасида Авлиё Хожа Дониёр қабри устига қурилган.

У чўзиқ, 15 метрга яқин тўртбурчак тархли, пештоқ, беш гумбазли хонадан иборат. Мақбара якнинадаги бўлук аҳоли осорида табарук ҳисобланади. Абу Тоҳирхожонинг "Самария" асарида ёзилишича, Хожа Дониёр (Дониё) Кусам ибн Абносинг сафдошлидан бўлган. Самарқанддаги бу муборак масканга дунёнинг тури худударидан саҳеатчилар келади.

Мақбара бир вакътнинг ўзида учта динда: яхуди, ислом ва насронийдикда хурматга сазовор бўлган авлийнинг дағи этилган жойидир. Мусулмонлар уни Хожа Дониёр пайғамбар (Қуръонда зикр этилган) лекин 124 минг пайғамбардан бири, яхудийларда Даниел пайғамбар) деб аташган. Рус манбаларида "Святой Даниил" деб ҳам атадали. Инжилда талкин этилишича, Даниелнинг яхудий тилидан таржимаси "Аллоҳ ҳакам" манъосини билдиради. Дониёр Иерусалимда эрамиздан аввали 603 йилда туғилган бўлиб, шоҳ Довуд ва Сулаймонларнинг авлодига мансубиди.

Эрамиздан аввали 586 йилда Истроил Бобил шоҳи Новохуандосор томонидан босбис олинганидан сунг, Дониёр ҳам босха зодагонларнинг болалари билан Бобилга олиб кетилиади. У ерда болалар турли фанларни ўрганишади. Дониёр энг кобилиятла яхудий ёшларидан хисбланган. У диний ётилди мустахкамларни намоён қила олган. Шунинг учун унинг донишмандлиги Инжилда Аллоҳининг мукофоти, деб баён этилади. Форслар келиши билан шоҳ Дорий Дониёрни мамлакатни бошқарадиган кишилар като-рига кўтарида. Бундай итифоӣ сарой ходимларнинг

рашники кептиради ва улар Дониёрга тухмат уюштирадилар. Шоҳ фармони билан у оч шерлар ҳозига ташланади, лекин ҳайвонлар унга тегмайди. Шунда шоҳ бўхтчончиларнинг ўзларини чукурликка ташлади ва шерлар уларни тилка-пора килишади.

Афсонавий авлий яхудий асирларнинг форс шоҳи томонидан озод этилишигача бўлган давргача яшаган. Лекин кексалгаги сабаби ватанига кайта олмайди Суз, ҳозирги Мосул (Ирак) шахрида вафот этади. Авлийнинг кўмилган жойи тўғрисида тарихчиларнинг базъи каллаш мавзумотлари мавжуд. Жумладан, Абу Ҳаким Самарқандий "Кандиа" китобида кўйидагиларни ёзди: "Самарқандда бир чашма борким, жаннат чашмаларидандар ва Оби Раҳмат ариги якнинададур. Тарихиларнинг айтишларига қараганда, ушбу сув Дониёр пайғамбар қабрлари бosh тарафидан оқади ва мазкур чашма шифо саломатлик сабабчисидан оқади ва бу сувнинг бир кисми Боги Майдон томон оскарда бу шарни билан келишини аниклагандар.

Самарқанддаги пайғамбарнинг хокими насронийдикда бир келишлари мумкин эди. Чунки Византия хукмидори Зенон даврида Дониёринин бир кисми хоки Константинополга ҳозирги Истамбулга кучирилган. Яна бир ўрта Осиё манబалари Дониёр пайғамбарнинг хизматлари ҳақида мавзумот беради. Бу Бинойнинг "Туштавбири" китобидир. Унда кўпинга хикматни сўзлар "Дониёр алайхиссалом келтирадиларким" сўзи билан бошланади.

Макбара ичада дунёдаги энг узун қабр бўлиб, у 18 метр узунликка эга. Сагана пишик гишт билан терилиб, кумшук қилинган ва куръон ёзувларга эга бўлган мармар панеллар билан безатилиган. Саганагиннинг қарама-кашри томонидан мақбаранинг шимолга қаратилган дарезасининг токкасида, ҳажми унга катта бўймаган, махалли аҳоли "ният тоший" деб атаган арабий ёзувларга эга тош бор.

Чор Россияси даврида нашр этилган китобда Дониёр пайғамбарнинг 1870 – 1980 йиллардаги гравюра

Бунинг эвазига авлиёнинг бир кисм ҳокини, яъни, ўнг кўлини Самарқандга олиб кетишини, токи салтанатини ҳар хил оғатлардан саклашни тактиф қилид.

Авлий Самарқанддаги дағи этилганидан сунг қабрнинг боз тарафидан билок отилиб чиқади ва шаҳар ақолиси, унинг атрофидагилар бу сувни табаррук деб билишади. Лекин ба афона Исломдин дидум дурумни дондарила гизду бўлиб чиқади, яъни ўтганларни безовта

қилиш мумкин эмасдири. Баъзи тадқиқотларнинг ишончлари маъмурлатига кўра, Самарқандда ҳазар тарафидан табаррук ҳокими Исломдиннинг мавжуд бўлган яхудийлар диний жамияти олиб келган бўлиб, махалли шташпарастар бу диндорларга хурматга бўлиб, шаҳар четида ибодатхона куришга руҳсат бергандар. Бунинг тасдиғи сифатида мақбара атрофидаги маданият колдикларни археологлар эрзимдан аввали VII – VI асрларга тегиши, Инжилда кўрсатилганидек Дониёр пайғамбарнинг яшаб ўтган даврига тўғри келишини аниклагандар.

Самарқанддаги пайғамбарнинг хокими насронийдикда бир келишлари мумкин эди. Чунки Византия хукмидори Зенон даврида Дониёринин бир кисми хоки Константинополга ҳозирги Истамбулга кучирилган. Яна бир ўрта Осиё манబалари Дониёр пайғамбарнинг хизматлари ҳақида мавзумот беради. Бу Бинойнинг "Туштавбири" китобидир. Унда кўпинга хикматни сўзлар "Дониёр алайхиссалом келтирадиларким" сўзи билан бошланади.

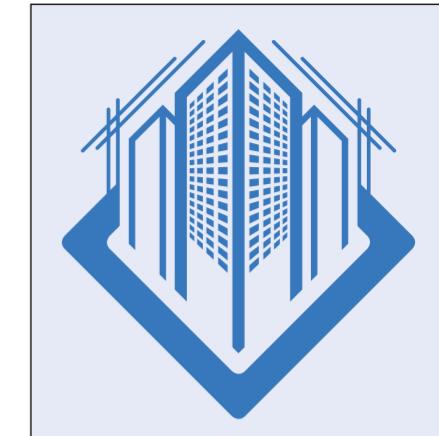
Макбара ичада дунёдаги энг узун қабр бўлиб, у 18 метр узунликка эга. Сагана пишик гишт билан терилиб, кумшук қилинган ва куръон ёзувларга эга бўлган мармар панеллар билан безатилиган. Саганагиннинг қарама-кашри томонидан мақбаранинг шимолга қаратилган дарезасининг токкасида, ҳажми унга катта бўймаган, махалли аҳоли "ният тоший" деб атаган арабий ёзувларга эга тош бор.

Чор Россияси даврида нашр этилган китобда Дониёр пайғамбарнинг 1870 – 1980 йиллардаги гравюра

сурати акс этирилган. Ундан шу маълум бўладики, ўша даврда тошлар билан терилган ва унинг атрофида кичик айвон ва сона (маскид) мавжуд бўлиб, қабр атрофидаги руҳоний ва авлиёларнинг белгиси булган олтига түғротилган. Туғлар махсус тошларга ўрнатилган бўлиб, ҳозирда ҳам ушбу туғларни ушлаб турган тошлар бор, лекин туғлар сакланмаган.

XIX аср охириларида ушбу қабр устида мақбара курилди. Унга борадиган асосий йўл қадимий Афросиб сабаби шаҳарасидан бўлиб, мақбарадан сал баландроқда кириш – дарвозаҳона-айвон курилган. Унинг қолдиклари ҳанузгача сакланниб кельмоқда ва у ҳам мақбара курилган пайтадан бўнед этилган. Ҳазрати Дониёр қабри устида мақбара XX асрнинг бошида Самарқанд соғунпазларининг узоти Махмуд оқсоқол томонидан бўнед этилган. ўша даврда олингандар бўлган бир охириларда ушбу қабр келишини аниклагандар.

2001 йилда маъмум атрофидаги археологик қазишлар олиб борилиб, XVI асрда тегиши маскид колдиклари топилди. Маскиднинг меҳроб токкаси Мактака томонга қаратилди. Қарияларнинг айтишларича, маскид иккинчи жаҳон уруши даврида ноъамалум сабабларга кўра бузилган. Имаратнинг деворлари чўпкорка услубида курилган бўлиб, тасгинч болори пишик гишти асосга ёткизилган эди. Маскиднинг шимолий кисмидаги майдони 25 кв метрга айвон бўлиб, кириш эшиги шу ердан бўлган. Айвоннинг шимоли-ғарбий бурчагидан узунлиги 80 см, эни 40 см, калинлиги 20 см каталикдаги иккита тўғри бурчакли тош плитаси ҳам топилди. Улар қабр тошлар ясаш унчумашда эди. Маскид ҳануний деворининг таг кисми синчилкаб ўрганилганда у ерда XVII асрда оид гиштлар топилган. Мехориб деворлар эса анча қадимига девор ўрнида, жарлиникнинг ёнбагини ушлаб туриш учун курилган экан. Бу ердаги ва жанубий дебор тагидаги гиштлар XIV аср охири ва XV аср бошлига оидиди.

ИҶТИМОЙ-ИQTISODIY GAZETA
O'ZBEKISTON BUNYODKORI
СТРОИТЕЛЬ УЗБЕКИСТАНА

ТАҲРИР ҲАЙЬАТИ:

Батир Закиров
(Таҳрир ҳайъати раиси),
Шерзод Ҳидоятов,
Давронжон Адилов,
Тоир Алимматов,
Озода Жӯраева,
Козим Туляганов,
Юлдаш Магрупов,
Жамшид Исмаилов,
Бобир Эмуродов,
Кудратбек Хошимбеков.

ТАҲРИРИЯТ:

Бош муҳаррир **Дилшод Жалолов**

Бош муҳаррир
ўринбосари **Райхона Хўжаева**

Саҳифаловчи **Ақмал Махкамов**

Мусахих **Марҳамат Мусулмонкулова**

Газета "Ўзбекистон бунёдкори"
Нашриёт уйи МЧК томонидан
нашрга тайёрланди.

"ЎЗБЕКИСТОН БУНЁДКОРИ" НАШРИЁТ УЙИ МЧК МУАССИСЛАРИ:

Ўзбекистон Республикаси
Курилиш ва ўй-жой коммунал
хўжалиги вазирлиги,
"Ўзсаноаткурилишматериаллари"
уюмаси, "ЎзГАШКЛИТИ" ДУК,
"ЎзшахарсозликЛИТИ" ДУК,
"Кишилк курилиш инвест" ИК МЧК,
"Ўзгеорангемлите" ДУК.

ТАҲРИРИЯТ МАНЗИЛИ:

100011, Тошкент шаҳри,
Навоий кӯчаси, 18-йи.
Телефонлар:

71-241-01-29 (қабулхона),
71-241-01-43 (таҳририят),
71-241-01-29 (бухгалтерия),
71-208-12-00 (тракима ва обуна
бўлими).

E-mail: info@uzbunyodkor.uz

ХУДУДЛАРДАГИ МУХБИРЛАРНИНГ ТЕЛЕФОН РАҚАМЛАРИ:

Қорақалпогистон
Республикаси: 90-658-50-43.

Андиқон вилояти: 93-410-15-18.

Бухоро вилояти: 99-704-66-69.

Жиззах вилояти: 99-287-50-30.

Қашқадарё вилояти: 90-287-50-29.

Навоий вилояти: 99-731-17-40.

Наманган вилояти: 91-365-07-36.

Самарқанд вилояти: 95-560-30-45.

Сирдарё вилояти: 94-916-99-77.

Сурхондарё вилояти: 97-847-30-11.

Фарғона вилояти: 90-349-55-56.

Хоразм вилояти: 97-790-47-61.

Газета 2016 йил 25 юнта

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигига 0874-рәқам билан

рўйхатга олинган.

Нашр индекси – 466.

Буюртма – Г-941.

1508 нусхада босилди.

Қоғоз бичими А-2.

Ҳажми – 2 табоқ, оғсет усулида

босилган. Бахсси келишилган

нархда. ISSN 2181-8762.

Таҳририята келган кўлъемалар

такриз килинмайди ва муаллифа

қайтарилмайди.

Газета таҳририята компьютер

марказида терилида ва саҳифаланди.

Газетанинг полиграфик ҳижатдан

сифатли чон этилишига

"Шарқ" нашриёт-матбаба

акциядорлик компанияси масъул.

КОРХОНА МАНЗИЛИ:

Тошкент шаҳри,

"Буюк Турон" кӯчаси, 41.

Навбатчи муҳаррир –

Р. Ҳужаева.

Навбатчи –

М. Ҳайдаров.